

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 17 lipca 2024 r.

FB.III.1611.2.2024.AL

**Pani
Joanna Raźniewska
Opolski Kurator Oświaty
ul. Piastowska 14
45-081 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Kuratorium Oświaty w Opolu, ul. Piastowska 14, 45-081 Opole (dalej: Kuratorium).
2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: realizacja planu finansowego na 2023 r., w tym skuteczna realizacja dochodów budżetowych,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
4. Rodzaj kontroli: problemowa.
5. Tryb kontroli: zwykły.
6. Termin kontroli: 16 maja do 3 czerwca 2024 r. (Agnieszka Lubasińska z przerwą 31 maja i 3 czerwca 2024 r., Justyna Zatajska z przerwą 31 maja 2024 r.).
7. Osoba kontrolująca:
 - Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego – kierownik zespołu kontrolnego,
 - Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego,
8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
 - Michał Siek - Opolski Kurator Oświaty powołany na stanowisko z dniem 29 lutego 2016 r. i odwołany z dniem 4 stycznia 2024 r.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

² Dz. U. z 2023 r., poz. 190.

³ Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.

- Artur Zapała - wicekurator oświaty powołany na stanowisko z dniem 25 kwietnia 2016 r. i odwołany z dniem 15 marca 2024 r.
- Joanna Raźniewska Opolski Kurator Oświaty powołana na stanowisko z dniem 23 lutego 2024 r.
- Marek Leśniak - wicekurator oświaty powołany na stanowisko z dniem 8 kwietnia 2024 r.

[Akta kontroli str. 1-7]

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 1/2024.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z realizacją dochodów budżetowych oraz wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2023 r. na działalność Kuratorium. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena ta została sformułowana mając na uwadze przyznane oceny cząstkowe, przedstawione poniżej:

- pozytywna w zakresie przekazywania sprawozdań budżetowych,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, gdyż stwierdzono ewidencjonowanie:
 - przypisu należności na podstawie niesprawdzonego dokumentu,
 - na kontach 980 i 990 operacji związanych z zamknięciem roku niezgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont,
- pozytywna w zakresie realizacji dochodów budżetowych,
- pozytywna w zakresie realizacji wydatków w układzie zadaniowym w zakresie realizacji celów i mierników oraz sporządzanej sprawozdawczości w układzie zadaniowym,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji wydatków budżetowych, gdyż stwierdzono m.in. niedokonanie wstępnej kontroli wydatków oraz zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie gospodarki samochodowej.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty⁴ Kuratorium jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład zespolonej administracji rządowej w województwie.

Zarządzeniem nr 124/10 Wojewody Opolskiego z 24 czerwca 2010 r. z późniejszymi zmianami⁵ w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej został nadany statut Kuratorium. Przedmiotem działania jednostki jest zapewnienie realizacji zadań wykonywanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty (dalej: Kurator Oświaty), w szczególności:

- sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oraz placówkami doskonalenia nauczycieli,
- wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych w ustawie o systemie oświaty, Karcie Nauczyciela,
- współdziałanie z radami oświatowymi.

Zasady wewnętrznej organizacji Kuratorium, w tym strukturę i zakres działania oddziałów i komórek organizacyjnych oraz zakresy wykonywanych czynności w ramach samodzielnych stanowisk pracy, wchodzących w jego skład, określa Zarządzenie nr 22

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.

⁵ Zarządzenie nr 99/14 Wojewody Opolskiego z dnia 17 lipca 2014 r., Zarządzenie nr 131/16 Wojewody Opolskiego z dnia 31 sierpnia 2016 r.

Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Kuratorium Oświaty w Opolu.

Całością spraw budżetowo-finansowych, tj. prowadzeniem dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzaniem sprawozdawczości finansowej oraz planowaniem budżetu kieruje Główna księgową. Obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o finansach publicznych zostały powierzone w zakresie czynności z 15 marca 2022 r. Ustalono, że podczas usprawiedliwionej nieobecności oraz braku możliwości podpisania dokumentów przez Główną księgową, Kurator Oświaty nie wskazał osób mogących zastąpić Główną księgową, a zgodnie z wymogami art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki. Z artykułu tego w powiązaniu z ust. 2 przywołanej ustawy należy wywieść, że w sytuacji kiedy np. główny księgowy przebywa na zwolnieniu lub długotrwałym urlopie, kierownik ma prawo upoważnić wybraną osobę do zastępowania głównego księgowego i powierzyć jej np. pełnienie funkcji głównego księgowego na czas jej nieobecności. Nieuregulowanie wskazanej kwestii wpłynęło na

- nieuprawnione zatwierdzenie Listy płac nr 23/14/Z, co opisano w pkt 8,
- podpisanie wniosku o zamówienie przez osobę nieupoważnioną, co opisano w pkt 9.4.

[Akta kontroli str. 8-17]

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: (...) *Przyczyną zaistniałej sytuacji był brak zorganizowania właściwego zastępstwa w czasie nieobecności gł. księgowego.* (...)

[Akta kontroli str. 18]

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

2. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych.

W 2023 r. zgodnie z zapisami ustawy budżetowej w Kuratorium zaplanowano dochody budżetowe w dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdziale:

- 80136 Kuratoria oświaty, w wysokości 1 000,00 zł,
- 80195 Pozostała działalność, w wysokości 2 000,00 zł.

Kuratorium zrealizowało dochody w kwocie ogółem 8 113,68 zł (co stanowi 270,47% zaplanowanych dochodów budżetowych) w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

- 801, 80136 § 0940 pn. Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – 8,00 zł,
- 801, 80136 § 0970 pn. Wpływy z różnych dochodów – 3 319,23 zł,
- 801, 80195 § 0610 pn. Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów – 2 364,97 zł,
- 801, 80195 § 0620 pn. Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości – 2 421,48 zł.

Szczegółową kontrolą objęto dochody uzyskane w IV kwartale 2023 r. w łącznej kwocie 2 186,28 zł (26,95% zrealizowanych dochodów) i stwierdzono, że w dziale :

1. 801, 80136 § 0970 wpłynęły środki w kwocie 1 483,28 zł z tytułu:

- wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłatą w wysokości 104,28 zł.

Wartość wynagrodzenia została określona w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa⁶ i wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń;

- terminowego wpłacania podatków przez płatników w wysokości 1 379,00 zł. Kwota należnego wynagrodzenia (które zwracane jest na konto dochodów budżetu państwa) wynosiła 0,6% kwoty podatku pobranego przez płatnika.

⁶ Dz. U. z 1998 r. Nr 153, poz. 1005.

Uprawnienie to dotyczy wyłącznie podatków, które mają bezpośredni wpływ na budżet państwa np. podatek dochodowy od osób fizycznych i zostało ono uregulowane:

- w art. 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁷,
- w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa⁸.

2. 801, 80195 § 0610 wpłynęły środki w wysokości 703,00 zł z tytułu wydania duplikatu świadectwa, za które pobiera się opłatę w wysokości równej kwocie opłaty skarbowej od legalizacji dokumentu⁹, tj. 26,00 zł, w badanym okresie wpłynęły środki za wydanie 27 duplikatów. W jednym przypadku wpłata wynosiła 27,00 zł.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Na dochody budżetu państwa została odprowadzona kwota 27 zł bo taka została wpłacona. Faktycznie należność za wydanie duplikatu – to 26 zł i 1 zł nadpłaty. Należność nadpłaty jest trudna do zwrócenia bo została wpłacona w urzędzie pocztowym i nie ma możliwości oddania na konto. Jediną możliwością zwrotu byłoby pobranie do kasy i wpłata przekazem pocztowym na adres osoby wpłacającej, czego nie zrobiliśmy. Koszty zwrotu przewyższają nadpłaconą kwotę.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 20-21]

Ponadto stwierdzono, że:

- duplikaty świadectw zostały wydane na podstawie wniosków, co wypełnia dyspozycję § 61 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków, a do każdej sprawy dołączone było potwierdzenie zapłaty,
- na rachunek bankowy wpłynęły w IV kw. 2023 r. 2 opłaty za wydanie duplikatu świadectwa w wysokości 52,00 zł, na które do dnia rozpoczęcia kontroli nie zostały złożone wnioski.

Kontrola wykazała, że dochody jednostka terminowo przekazywała na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, zgodnie z zapisami w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁰. Do akt kontroli dołączono tabele z przekazanymi dochodami.

[Akta kontroli str. 22-23]

Ustalono, że w IV kwartale 2023 r. jednostka dokonywała przypisu należności w ramach rozdziału:

- 80136, § 0970 na podstawie dokumentu pn. Deklaracja miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy i deklaracji rozliczeniowej ZUS P DRA¹¹,
- 80195, § 0610 na podstawie dokonanej wpłaty na rachunek bankowy.

W wyniku weryfikacji ww. dokumentów stwierdzono nieprawidłowość polegającą na ewidencjonowaniu przypisu należności w § 0970 na podstawie dokumentów, które nie zostały sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości¹² pkt 10 rozdziału I - Definicje i zasady ogólne Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Kuratorium Oświaty stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 9 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2016 r. Ponadto ustalono, że dokument pn. Deklaracja miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy i deklaracja rozliczeniowa ZUS P DRA nie mieszczą się w katalogu dokumentów

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1377.

⁹ Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 7 czerwca 2023 r. Ministra Edukacji i Nauki w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków. Dz. U. z 2023 r. poz. 1120 z późn. zm. (§ 67 ust. 1) oraz ustawa o opłacie skarbowej Dz. U. z 2023 r. poz. 2111.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 259.

¹¹ Dokumenty zaewidencjonowane m.in. pod nr 117/10/2023/D, 118/10/2023/D.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

wewnętrznych wskazanych w ww. Instrukcji w rozdziale II pn. Rodzaje dokumentów finansowo-księgowych występujących w Kuratorium Oświaty.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Przypis należności w rozdziale 80136 § 0970 nie powinien być robiony na podstawie samych deklaracji. Jest to niedopatrzenie czegoś co funkcjonowało „od zawsze”, czyli od momentu kiedy zaczęto przypisywać takie należności. Powinien być sporządzony dokument Polecenia księgowania i taki jest już sporządzany w 2024 roku. Sytuacja została poprawiona. (...)*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 24-26, 21]

W Kuratorium:

- w 2023 r. nie wystąpiła konieczność księgowania odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych,
- na koniec kontrolowanego okresu nie było zaległości do zapłaty.

3. Polityka rachunkowości.

Zarządzeniem¹³ Kuratora Oświaty wprowadzono politykę rachunkowości, w której opisano reguły w zakresie roku obrotowego i okresów sprawozdawczych, zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowego planu kont, wykaz ksiąg rachunkowych oraz opisano system przetwarzania danych przy wykorzystaniu komputera, system zabezpieczenia dokumentów i ochrony danych.

W okresie objętym kontrolą przedmiotowa dokumentacja spełniała wymagania art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie przedłożonych do kontroli wydruków ustalono, że nie zawierają daty ich sporządzenia, do czego zobowiązuje art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W złożonym wyjaśnieniu Kurator Oświaty podała: (...) *nie zauważyłyśmy, że program z automatu nie drukuje daty. Nie wiem jak to się stało. Już mamy to naprawione.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 27-53]

Ponadto stwierdzono, że ewidencja analityczna zrealizowanych dochodów budżetowych jak również wydatków prowadzona jest do konta 130 Rachunek bieżący na poziomie paragrafów jako rozszerzenie konta 130. Zgodnie z instrukcją obsługi systemu XXXX ewidencję szczegółową (analityczną) do rachunku bankowego stanowi kartoteka Paragrafy.

[Akta kontroli str. 54-58]

W 2023 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu Finansowo - Księgowego XXXX firmy XXXX.

4. Realizacja wydatków w układzie zadaniowym.

Ustalono, że zasady planowania, wykonania oraz prowadzenia ewidencji budżetu w układzie zadaniowym wprowadzono Zarządzeniem nr 16 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie zmian w zasadach rachunkowości Kuratorium.

W załączniku nr:

- 1 określono zasady planowania, wykonania oraz prowadzenie ewidencji budżetu w układzie zadaniowym. Zgodnie z § 3 tego dokumentu dyrektorzy komórek organizacyjnych monitorują poziom realizacji celów i mierników w budżecie i przekazują informacje na ten temat do osoby koordynującej. Wszelkie odchylenia w planie wartości miernika powinny być skorygowane i uzasadnione – na piśmie. Natomiast w § 4 wskazano, że Główny księgowy monitoruje ewidencję operacji

¹³ Zarządzenie nr 1 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Kuratorium Oświaty w Opolu.

dotyczących wykonania budżetu w układzie zadaniowym na podstawie klucza podziału, ustalonego jako procentowy udział pracowników mających bezpośredni udział w poszczególnych działaniach. Klucz opracowuje Główny księgowy, a zatwierdza Kurator Oświaty. Według § 6 wydatki ewidencjonowane są według klucza podziału i ujmowane jednorazowym zapisem na podstawie dokumentu wewnętrznego PK na koniec miesiąca. Ewidencję wykonania budżetu zadaniowego jednostka prowadziła na koncie 990 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych i 991 Zobowiązania w układzie zadaniowym,

- 2 określono wykaz funkcji/zadań/podzadań/działań dla jednostki,
 - 3 określono klucz podziału dla kosztów pośrednich, który jest aktualizowany co pół roku.
- [Akta kontroli str. 61-68]

Ustalono, że:

- Decyzją Wojewody Opolskiego nr FB.I.3111.2.1.2023 z 28 lutego 2023 r. zatwierdzono plan finansowy na rok 2023 dla Kuratorium w układzie zadaniowym w wysokości 10 409 818,00 zł, natomiast plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym (dla działu 801 i 845) wraz ze zmianami ujęto na kontach 990-10 z rozszerzeniem wg klasyfikacji (strona Wn) w wysokości 11 178 088,85 zł, tj. o 768 270,85 zł więcej,
- wykonanie wydatków zamknęło się kwotą 10 209 119,02 zł, wartość planu niezrealizowanego wyniosła 200 698,98 zł natomiast po stronie MA zaewidencjonowano na kontach 990-10 z rozszerzeniem wg klasyfikacji kwotę w wysokości 11 178 088,85 zł, tj. o 768 270,85 zł więcej.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej **konto 990 nie wykazuje na koniec roku salda**. Dlatego nastąpiło przeksięgowanie sald na tym koncie. Salda strony Wn- na str. Ma i odwrotnie.*

W wyniku przeksięgowania:

Na stronę Ma – przeksięgowano salda str. Wn czyli:

- cały plan w § 4000 z trzech rozdziałów- czyli 848 091,00 zł
- niewykonane wydatki w pozostałych paragrafach (nie związanych z grupą 4000) - na kwotę 120 878,83 zł

Razem: 968 969,83 zł i o taką kwotę są zwiększone obroty wykonania wydatków konta 990 (strona Ma)- po przeksięgowaniu sald.

Tak więc strona Ma czyli wykonanie wydatków: 10 209 119,02 zł+ 968 969,83 zł = 11 178 088,85 zł

Na stronę Planu - Wn przeksięgowano salda str. Ma czyli:

- wykonanie wydatków w paragrafach wchodzących do grupy § 4000 czyli 768 270,85 zł i dlatego strona Wn jest większa o tę kwotę- po przeksięgowaniu.

Plan 10 409 818,00 zł+ przeksięgowanie 768 270,85 zł- daje obroty po stronie winien = 11 178 088,85 zł.

[Akta kontroli str. 69-89]

Kontrolująca dokonała analizy ww. księgowania w kontekście zapisów Załącznika nr 3 ww. rozporządzenia i stwierdziła, że ustawodawca nie przewidział księgowania na koncie 990 z tytułu przeksięgowania sald (przeksięgowanie roczne). Z ww. rozporządzenia wynika, że po stronie WN konta 990 ujmuje się tylko plan finansowy i jego zmiany, a po stronie MA równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych oraz wartość planu niezrealizowanego.

Ponadto ustalono, że w jednostce przyjęto budowę kont analitycznych na podstawie m.in. działu, rozdziału, paragrafu, lecz księgowania na kontach z grupy 4000 nie zostały dostosowane do specyfiki klasyfikacji budżetowej określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁴.

W związku z powyższym stwierdzono, że doszło do naruszenia Załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) w powiązaniu z zapisami rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji, o którym mowa wyżej.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: (...) *Nie wiem jak miałam to zrobić żeby były oba przepisy zgodne. Uważam że problem jest w rozwiązaniach programu.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 57, 90]

Ponadto ustalono, że sprawozdanie RB-BZ1 zostało sporządzone na podstawie wydruku z ewidencji księgowej przed przeksięgowaniami rocznymi, dokonany przez Główną księgową. W czasie trwania kontroli, jednostka nie wygenerowała dla kontrolującej wydruku (z bieżącą datą) umożliwiającego sprawdzenie danych ujętych w sprawozdaniu RB-BZ1 za rok 2023.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: (...) *Przyczyną sporządzenia sprawozdania RB-BZ1 w zakresie planu po zmianach na podstawie ewidencji księgowej konta 990 przed przeksięgowaniami rocznymi- jest to, że po dokonanych przeksięgowaniach plan jest zawyżony o czym mowa wcześniej. Nie tylko plan po zmianach jest wprowadzany na podstawie tego wydruku bo też musimy wprowadzić wydatki, które po przeksięgowaniach też są zawyżone. Różnica po stronie wydatków to nie tylko przeksięgowania planu § 4000 na stronę wydatków, ale również w pozostałych paragrafach wydatkowych.*

Po konsultacji z działem obsługi naszego programu finansowo-księgowego okazuje się, że przyczyna braku możliwości uzyskania wydruków w dowolnym czasie jest to, że źle sporządzamy dokument przeksięgowujący. Bo w opcjach wydruków jest możliwość wydrukowania dokumentów bez przeksięgowania rocznych. Tylko grupa dokumentów musi być inaczej nazwana. Jest to kwestia techniczna- do zmiany. Na dzień dzisiejszy tego się nie da zrobić.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 91-114, 90]

Wykazane dane w sprawozdaniu RB-BZ1 są zgodne z kartami mierników za 2023 rok.

5. Plan finansowy.

Plan finansowy Kuratorium Oświaty na rok 2023 w dziale 801 w układzie wykonawczym ustalono w łącznej wysokości 8 949 000,00 zł, z tego w rozdziale:

- 80136 – 8 461 000,00 zł,
- 80195 – 488 000,00 zł.

W badanym okresie dokonano następujących zmian w planie w rozdziale:

- a) 80136:
 - 7 przeniesień między paragrafami wydatków bieżących na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego,
 - 3 zwiększeń na łączną kwotę 982 627,00 zł na podstawie 1 decyzji Ministra Finansów z przeznaczeniem na wzrost wynagrodzeń i pochodnych (środki z rezerwy celowej) oraz 2 decyzji Wojewody Opolskiego z przeznaczeniem na wynagrodzenia w ramach ustawy budżetowej i zapłatę faktur za media.
 - 1 zmniejszenia o kwotę 4 000,00 zł decyzją Wojewody Opolskiego,

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.

b) 80195:

- 2 przeniesień między paragrafami wydatków bieżących na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego,
- 8 zwiększeń na łączną kwotę 33 391,00 zł na podstawie 3 decyzji Ministra Finansów (środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na realizację: „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, zadań wynikających z programu „Posiłek w szkole i w domu”, zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych do realizacji programu „Aktywna tablica”) oraz na podstawie 5 decyzji Wojewody Opolskiego z przeznaczeniem przede wszystkim na wynagrodzenia komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli.

Po zmianach plan finansowy Kuratorium na rok 2023 wyniósł w badanym zakresie ogółem 9 961 018,00 zł, z tego w rozdziale:

- 80136 – 9 439 627,00 zł,
- 80195 – 521 391,00 zł.

Roczny plan wydatków budżetowych wykonano w kwocie 9 763 208,56 zł, co stanowi 98,12% planu po zmianach, z tego w rozdziale:

- 80136 – 9 262 465,78 zł,
- 80195 – 500 742,78 zł.

[Akta kontroli str. 115-116]

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków przeprowadzane były na bieżąco, na kontach 980 – 10 Plan finansowy wydatków budżetowych z rozszerzeniem wg klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie analizy przedłożonego do kontroli sprawozdania RB-28 stwierdzono, że plan wydatków po zmianach w 2023 r. wyniósł 10 409 818,00 zł¹⁵, natomiast z wydruku konta 980 wynika kwota 11 178 088,85 zł, tj. o 768 270,85 zł więcej. Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Kurator Oświaty, podając: (...) wydruk z konta 980 sporządzany na dzień dzisiejszy zawiera salda 0, ponieważ księgi roku 2023 zostały zamknięte i salda zostały przeksięgowane na koniec roku. Przeksięgowania sald nastąpiło po sporządzeniu sprawozdania. Odnieśliśmy się do zapisu rozporządzenia, że konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda. (...)

W wyniku przeksięgowania:

Na stronę Planu -Wn przeksięgowano salda str. Ma czyli:

- wykonanie wydatków w paragrafach wchodzących do grupy § 4000 czyli 768 270,85 zł i dlatego strona Wn jest większa o tę kwotę- po przeksięgowaniu. (...)

Po konsultacji z działem obsługi naszego programu finansowo-księgowego okazuje się, że przyczyna braku możliwości uzyskania wydruków w dowolnym czasie jest to, że źle sporządzamy dokument przeksięgowujący. (...) Jest to kwestia techniczna- do zmiany. Na dzień dzisiejszy tego się nie da zrobić.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z uwzględnieniem ustaleń dokonanych w zakresie analogicznego ewidencjonowania operacji na koncie 990, które opisano w pkt 4 niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str.117]

6. Rozliczenie środków otrzymanych z rezerw celowych.

Stwierdzono, że w 2023 r. Kuratorium Oświaty przyznano środki z rezerw celowych ogółem 804 718,00 zł, z tego w rozdziale 80136 – 787 627,00 zł i 80195 – 17 091,00 zł. Poniżej w tabeli ujęto szczegółową informację o wykorzystaniu środków z rezerw.

¹⁵ Łączny plan po zmianach dla rozdziału: 80136, 80195, 85416.

nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	poz. rezerwy celowej /ogólnej	rozdział	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe)
				przyznana	wykorzystana	kwota zwrócony ch środków	środki zabloko wane	zadanie/rodzaj sprzętu
MF/FS5.4143.3.2 6.2023.MF.948	44	80136	4010	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00	Podwyżki wynagrodzeń
			4020	588 600,00	588 600,00	0,00	0,00	
			4110	114 073,00	108 963,06	5 109,94	0,00	
			4120	9 954,00	9 381,75	572,25	0,00	
suma				787 627,00	781 944,81	5 682,19	0,00	
MF/FS5.4143.3.6 9.2023.MF.1321	26	80195	4000	2 986,00	2 978,99	7,01	0,00	obsługa programu "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa". Zakupiono laptop 2 499,99 zł; monitor 479,00 zł
MF/FS5.4143.3.1 14.2023.MF.230 4	27	80195	4000	8 336,00	8 297,00	39,00	0,00	obsługa programu "Posiłek w szkole i w domu". Zakupiono drukarkę 1 697,00 zł; monitor interaktywny 6 600,00 zł
MF/FS5.4143.3.1 48.2023.MF.286 3	26	80195	4000	5 769,00	5 562,48	206,52	0,00	obsługa programu "Aktywna tablica". Zakupiono notebook 4 366,50 zł; akcesoria 1 195,98 zł
Ogółem				804 718,00	798 783,28	5 934,72		

Stwierdzono, że środki otrzymane z rezerwy celowej w rozdziale 80136 i 80195 zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

[Akta kontroli str. 118]

7. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Na podstawie sprawozdania Rb-70¹⁶ oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia pn. Zatrudnienie w KO w roku 2023 ustalono, że w jednostce zatrudnione były osoby w ramach statusu:

- 01, tj. grupa nieobjęta mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla której plan zatrudnienia na rok 2023 ustalono na poziomie 10 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2023 r. wyniosło 9 etatów,
- 03, tj. członkowie korpusu służby cywilnej, dla której plan zatrudnienia na rok 2023 ustalono na poziomie 76 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2023 r. wyniosło 59,13 etatu.

¹⁶ Rb-70 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Kuratorium Oświaty w Opolu od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r.

W trakcie roku przyjęto do pracy osoby obsadzając łącznie 5 etatów oraz odeszli pracownicy uwalniająco ogółem 6 etatów. Na koniec roku pozostało wolnych 17,87 etatów.

W związku ze znaczącą ilością wakatów Kurator Oświaty wyjaśniła, że: w roku 2023 na ogłoszonych 6 naborów na stanowiska w korpusie służby cywilnej - stanowiska wymagające kwalifikacji pedagogicznych tj. stanowisko wizytatora, wpłynęła niewielka ilość ofert tj. 12 ofert, w tym 3 oferty nie spełniały wymogów formalnych, do jednego naboru nie wpłynęła ani jedna oferta. W wyniku przeprowadzonych naborów w roku 2023 zatrudniono 2 osoby (które pozytywnie przeszły procedurę naboru). Ponadto w roku 2023 zatrudniono 1 osobę na stanowisku wizytatora, która została wybrana w wyniku naboru przeprowadzonego jeszcze w roku 2022.

Nabory były ogłaszane na stanowiska wymagające specjalnych kwalifikacji pedagogicznych oraz doświadczenia w pracy na stanowiskach kierowniczych lub odpowiednich form doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania (...)

Należy zauważyć, że pracownik posiadający ww. kwalifikacje jest poszukiwany także na rynku pracy przez dyrektorów szkół w związku z coraz większym brakiem nauczycieli. (...)

Trudności w pozyskaniu nowej kadry leżą przede wszystkim w braku atrakcyjności warunków zatrudnienia, w szczególności związanych z wynagrodzeniem na stanowisku wizytatora w Kuratorium Oświaty w Opolu w porównaniu z warunkami zatrudnienia w szkole na stanowiskach pedagogicznych. Zidentyfikowany problem „starzejącej się” kadry pracowniczej i trudności w pozyskaniu nowych pracowników stanowi jedno z ryzyk, zarówno w wymiarze zapewnienia ciągłości pracy, jej sprawności i efektywności. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 119-123, 379-382]

8. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Analiza sprawozdania Rb - 28¹⁷ wykazała, że w Kuratorium wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły ogółem 8 385 591,13 zł, co stanowiło 85,89% wydatków poniesionych w badanych rozdziałach 2023 r. (9 763 208,56 zł), w tym:

- wynagrodzenia (w §§ 4010, 4020, 4040) w wysokości 7 140 598,49 zł,
- pochodne od wynagrodzeń (w §§ 4110, 4120, 4710) zrealizowano w kwocie 1 244 992,64 zł.

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez jednostkę na potrzeby kontroli pn. Wielkość poniesionych nakładów na wynagrodzenia w 2023 r. ustalono, że największe wydatki dotyczyły płacy zasadniczej, która wyniosła 4 313 804,14 zł, co stanowi 51,44% wartości wynagrodzenia (8 385 591,13 zł).

[Akta kontroli str. 159-160, 375-377]

Kurator Oświaty wewnętrznymi zarządzeniami uregulował kwestie:

- premiowania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej¹⁸. Zgodnie z tym uregulowaniem premia ma charakter regulaminowy i jest stałym składnikiem wynagrodzenia. Dla stanowisk: kierowca, archiwista, sekretarka, pracownik obsługi ustalono stawki procentowe premii, naliczane od wynagrodzenia zasadniczego,
- przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej dla pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu¹⁹. Zgodnie z dokumentem nagroda przyznawana jest pracownikom w zależności od osiągniętych przez nich efektów pracy oraz innych osiągnięć w pracy zawodowej w oparciu o określone kryteria.

[Akta kontroli str.124-132]

Ogółem na nagrody i premie wydatkowano kwotę 859 075,36 zł (tj. 19,91% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego), w tym dla:

¹⁷ Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa okres sprawozdawczy: Roczny 2023.

¹⁸ Zarządzenie wewnętrzne nr 34 z dnia 25 czerwca 2010 r.

¹⁹ Zarządzenie nr 12 z dnia 19 maja 2017 r.

- 63 pracowników korpusu służby cywilnej łączna kwota nagród wyniosła 703 266,00,00 zł,
- 9 pracowników poza korpusem służby cywilnej łączna kwota wypłaconej premii wyniosła 155 809,36 zł.

Na przykładzie 11 losowo wybranych osób, sprawdzono wysokość przyznanych nagród oraz przestrzeganie zapisów ww. zarządzeń.

[Akta kontroli str. 133]

W wyniku kontroli ustalono, że:

- Kuratorium Oświaty dysponuje wnioskami o przyznaniu nagród dla pracowników jednostki z czerwca, października i grudnia 2023 r. lecz stwierdzono, że wnioski za czerwiec i październik nie zostały zatwierdzone przez Kuratora Oświaty. Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 Regulaminu przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej dla pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu, nagrodę przyznaje Kurator, biorąc pod uwagę kryteria zawarte w § 4 ust. 2 niniejszego Regulaminu, więc fakt ten powinien zostać prawidłowo udokumentowany.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Procedowanie nagród uznaniowych dla pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu w 2023 r. nie miało charakteru indywidualnych wniosków o przyznanie nagrody. Opolski Kurator Oświaty sporządził zbiorczą listę z uwzględnieniem imienia i nazwiska pracownika, stanowiska, wydziału, oraz wysokości nagrody.*

Jednocześnie należy wskazać, że wypłata nagrody uznaniowej Opolskiego Kuratora Oświaty dla pracowników dokonywana była ostatecznie na podstawie zatwierdzonej listy płac: listy dodatkowej – nagroda OKO zatwierdzonej w dniu 28.06.2023 r. oraz listy dodatkowej – nagroda OKO zatwierdzonej w dniu 27.10.2023 r.

Brak adnotacji o sporządzeniu zbiorczej listy, potwierdzonej podpisem należy tłumaczyć jako niedopatrzenie. Jednak lista zbiorcza nie stanowiła podstawy wydatkowania środków na nagrody, a lista płac, która była w tym czasie zatwierdzona przez Opolskiego Kuratora Oświaty, głównego księgowego, dyrektora Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 134-152, 18]

- dokonano wypłaty nagrody w wysokości ogółem 12 444,00 zł, w tym:
 - 7 900,00 zł dla pracownika zatrudnionego od 8 września 2023 r. na czas nieokreślony (wg karty zarobkowej sygnatura UP_24),
 - 4 544,00 zł dla pracownika zatrudnionego od 4 grudnia 2023 r. na czas nieokreślony (wg karty zarobkowej sygnatura UP_25),

natomiast według § 6 ust. 1 pkt 1 Zarządzenia nr 12 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 19 maja 2017 r.²⁰, nagrody nie mogą być przyznane pracownikom, którzy nie przepracowali co najmniej 6 miesięcy w Kuratorium Oświaty w Opolu.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Przyznanie nagród pracownikom (...) nie stanowiło naruszenia § 6 ust. 1 pkt 1 Regulaminu przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej dla pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 12 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 19.05.2017 r., bowiem należy wskazać, że zapis o przepracowaniu co najmniej 6 miesięcy w Kuratorium Oświaty w Opolu nie zawiera zastrzeżenia, że chodzi o przepracowanie 6 miesięcy jako okresu nieprzerwanego. Pracownicy (...) legitymowali się w 2023 r. łącznym okresem zatrudnienia w Kuratorium Oświaty w Opolu co najmniej w wymiarze 6 miesięcy.*

²⁰ W sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej dla pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu.

Ponadto § 6 ust. 2 regulaminu stanowi, że w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, pracownicy urzędu mogą otrzymywać nagrody bez uwzględnienia kryteriów zawartych w ust. 1.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str.154-156, 19]

Ponadto w Kuratorium wypłacono:

- dodatki motywacyjne w wysokości 89 000,00 zł dla 66 pracowników. Wypłatę tych dodatków uregulowano Zarządzeniem nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 18 września 2023 r.²¹,
- dodatki specjalne w wysokości 29 116,97 zł dla 7 pracowników poza korpusem służby cywilnej. Wypłatę tych dodatków reguluje § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek²²,
- dodatki zadaniowe w wysokości 23 600,00 zł dla 18 pracowników korpusu służby cywilnej. Wypłatę tych dodatków uregulowano Zarządzeniem nr 17 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 2 czerwca 2014 r. z późn. zm.²³

Szczegółowe informacje dotyczące przedstawionych danych w zakresie wynagrodzeń znajdują się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str.159-160]

Na przykładzie list płać sporządzonych w grudniu 2023 r. (nr 23/60/P, 23/61/P, 23/62/P, 23/63/P, 23/65/P, 23/13/Z, 23/14/Z) stwierdzono, że zawierały one adnotację o kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej oraz zostały zatwierdzone do wypłaty, lecz na dokumencie nr 23/14/Z pn. Lista dodatkowa – komisje dyscyplinarne, stwierdzono, że w imieniu Głównej księgowej podpisała się Dyrektorka Wydziału Nadzoru-Pedagogicznego. Powyższe działanie narusza rozdział II ust. V pkt 5 Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Kuratorium.

*Kurator Oświaty wyjaśniła, że: **Przyczyną zaistniałej sytuacji był brak zorganizowania właściwego zastępstwa w czasie nieobecności gł. księgowego. Jednak dokument nr 23/14/Z pn. Lista dodatkowa – komisje dyscyplinarne został zatwierdzony do wypłaty przez Opolskiego Wicekuratora Oświaty, działającego w zastępstwie Opolskiego Kuratora Oświaty. Wypłata środków pomimo braku na dokumencie podpisu gł. księgowego z uwagi na jego nieobecność nie spowodowała negatywnych następstw w postaci niezgodności z prawem przeprowadzonej operacji. Ponadto wydatek mieścił się w planie finansowym tej jednostki. Trudno dziś określić jaka była przyczyna nie wyznaczenia pracownika zastępującego gł. księgowego, natomiast w przyszłości kierownik jednostki będzie miał tą kwestię na szczególnej uwadze i pod szczególnym nadzorem.***

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 157-158, 18-19]

Analiza ksiąg rachunkowych wykazała, że zaewidencjonowane w nich kwoty dotyczące wynagrodzeń są zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2023 oraz Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

[Akta kontroli str. 375-377, 379-382]

²¹ W sprawie wprowadzenia regulaminu ustalania zasad i kryteriów przyznania specjalnych dodatków motywacyjnych pracownikom zatrudnionym w Kuratorium Oświaty w Opolu w ramach utworzonego w kuratorium Oświaty w Opolu w roku 2023 dodatkowego funduszu motywacyjnego.

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 467 z późn. zm.

²³ W sprawie zasad przyznawania dodatków zadaniowych pracownikom – członkom korpusu służby cywilnej Kuratorium Oświaty w Opolu.

9. Badanie wydatkowania środków publicznych w zakresie ich ewidencjonowania oraz dokumentowania.

9.1. Wydatki bieżące.

Kontrolę obejmującą realizację wydatków przeprowadzono na podstawie próby wydatków za IV kwartał 2023 r. poniesionych w rozdziale 80136 i 80195 na łączną kwotę 614 733,15 zł (tj. 6,30 % wykonanych wydatków w tych rozdziałach) w następujących paragrafach:

- 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 1 394,72 zł,
- 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń - 185 000,00 zł,
- 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 47 263,00 zł,
- 4190 Nagrody konkursowe – 13 578,08 zł,
- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 136 747,61 zł,
- 4220 Zakup środków żywności – 3 880,37 zł,
- 4260 Zakup energii – 57 219,47 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 5 583,27 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – 1 160,00 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych – 140 393,63 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 5 805,33 zł,
- 4410 Podróże służbowe krajowe – 4 711,37 zł,
- 4430 Różne opłaty i składki – 3 570,30 zł,
- 4550 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej – 7 926,00 zł,
- 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej – 500,00 zł.

[Akta kontroli str. 161]

Prawidłowość wykonania wydatków w wybranych paragrafach, w tym celowość ich poniesienia ustalono w oparciu o ewidencję księgową (konto 130-10-01 pn. Rachunek bieżący jednostki) oraz dowody księgowe (m.in.: faktury, umowy, wyciągi bankowe). W wyniku analizy stwierdzono, że w badanym okresie środki zostały wydatkowane w następujący sposób:

- a) rozdział 80136 w łącznej kwocie 277 014,42 zł, z tego poniesione w:
- § 3020 w wysokości 1 394,72 zł z przeznaczeniem m.in. na: refundację kosztów za okulary wyłaconą zgodnie z zapisami Zarządzenia Nr 12 Kuratora Oświaty²⁴ oraz zakup obuwia profilaktycznego dla uprawnionych pracowników;
 - § 4210 – 115 000,92 zł z przeznaczeniem na zakup m.in.: materiałów biurowych (m.in. papier do drukarki, tonery), materiałów eksploatacyjnych do samochodów (m.in. płyn do spryskiwaczy), wyposażenia (m.in. krzesła, notebook, telefony komórkowe, niszczarka, laptopy), etykiet do drukarki Zebra, paliwa, materiałów do napraw (m.in. klej, taśma malarska i izolacyjna), środków czystości (m.in. ręczniki papierowe, papier toaletowy, worki na śmieci). Zakupione wyposażenie zostało ujęte na koncie 013 i wprowadzone do ewidencji składników majątku prowadzonej w programie Progman majątek trwałe, nadając każdemu numer inwentarzowy;
 - § 4220 – 885,47 zł na zakup artykułów spożywczych do sekretariatu (m.in. woda, kawa, mleko);
 - § 4260 – 57 219,47 zł na zapłatę za energię elektryczną, energię cieplną, gaz i dostawę wody;
 - § 4270 – 5 583,27 zł z tytułu konserwacji m.in. instalacji alarmowej, szlabanów, bram wjazdowych oraz naprawy kserokopiarki;

²⁴ Zarządzenie Nr 12 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 9 listopada 2021 r. w sprawie zasad finansowania kosztów zakupu okularów lub szkieł korygujących wzrok w Kuratorium Oświaty w Opolu.

- § 4280 – 1 160,00 zł na zapłatę za badania lekarskie pracowników;
 - § 4300 – 75 168,21 zł na opłatę m.in. za: przeglądy i badania techniczne samochodów służbowych, wymianę kół, odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe, obsługę prawną, dzierżawa kserokopiarki, pomiar szczelności czujek dymu w instalacji przeciwpożarowej, usługi sprzątania pomieszczeń, mycie samochodów, opłata za dostęp do programów: księgowych, prawnych i merytorycznych. Nieprawidłowość dotyczącą wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 9.2. a niniejszego dokumentu, natomiast uchybienie w pkt 9.3.;
 - § 4360 – 5 805,33 zł na opłatę za internet, usługi telekomunikacyjne stacjonarne i mobilne. Przeprowadzona kontrola wykazała, że Kuratorium posiada opracowane w formie pisemnej zasady korzystania przez pracowników z telefonów służbowych, określone Zarządzeniem nr 32/2015 Opolskiego Kuratora²⁵. Nieprawidłowość dotyczącą prowadzenia spraw związanych z używaniem telefonów komórkowych opisano w pkt 9.2. b niniejszego dokumentu;
 - § 4410 – 2 800,73 zł z tytułu zwrotu pracownikom kosztów delegacji;
 - § 4430 – 3 570,30 zł z przeznaczeniem na opłatę ubezpieczenia samochodów służbowych oraz abonamentu RTV;
 - § 4550 – 7 926,00 zł na zapłatę za szkolenie pracowników m.in. z zakresu: BHP, krajowego systemu e-faktur, elektronicznego zarządzania dokumentacją (EZD), służby przygotowawczej w służbie cywilnej, ZFŚS, Kodeksu pracy;
 - § 4700 – 500,00 zł na opłatę za udział w szkoleniu pracownika niebędącego członkiem korpusu służby cywilnej dotyczące EZD.
- b) rozdział 80195 w łącznej kwocie 337 718,73 zł, z tego poniesione w:
- § 3040 – 185 000,00 zł z przeznaczeniem na wypłatę nagród dla dyrektorów i nauczycieli szkół, przedszkoli oraz placówek oświatowych przyznanych przez Kuratora Oświaty;
 - § 4170 – 47 263,00 zł na wypłatę wynagrodzenia dla osób, z którymi podpisano umowę o dzieło dotyczącą m.in.: opracowania zestawów pytań w konkursach przedmiotowych, ogłoszenia wykładu naukowego oraz osób powołanych Zarządzeniami Wojewody Opolskiego do uczestniczenia w: postępowaniach wyjaśniających Rzecznika Dyscyplinarnego dla Nauczycieli przy Wojewodzie Opolskim, pracach zespołu akredytacyjnego, posiedzeniach Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Opolskim, pracach komisji kwalifikacyjnej. Wynagrodzenie wypłacono na podstawie stosownych dokumentów, potwierdzających wykonaną pracę, złożonych przez wykonawców, które zawierały kwoty zgodne z zawartymi umowami oraz Zarządzeniami Kuratora Oświaty²⁶. Nieprawidłowość dotyczącą ewidencjonowania operacji w tym paragrafie opisano w pkt 9.2. c niniejszego dokumentu;
 - § 4190 – 13 578,08 zł na zakup nagród w konkursach, których organizatorem lub współorganizatorem było Kuratorium (np. bony podarunkowe, pióra);
 - § 4210 – 21 746,69 zł na zakup m.in.:
 - artykułów (m.in.: kwiaty, znicze, kamizelki odblaskowe, naczynia, serwetki) niezbędnych do: organizowanych przez Opolskiego Kuratora wydarzeń np. Opolski Bieg Belfra, kampania edukacyjna „Przyhamuj”, Dzień Edukacji Narodowej oraz

²⁵ Zarządzenie nr 32 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania ze służbowych telefonów komórkowych oraz sposobu rozliczania kosztów ich użytkowania przez pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu.

²⁶ Zarządzenie Nr 2 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie ustalania wysokości wynagrodzenia przewodniczącego komisji dyscyplinarnej i jego zastępców, przewodniczących składów orzekających oraz rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców.

Zarządzenie Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia ekspertów za udział w pracach komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego.

udziału Opolskiego Kuratora w uroczystościach państwowych np. rocznica utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego, odzyskania niepodległości;

- upominków wręczanych szkołom i placówkom oświatowym podczas uroczystości jubileuszowych,
- materiałów informacyjnych i promocyjnych (torby),
- monitora interaktywnego w ramach obsługi programu Posiłek w szkole i w domu.

Nieprawidłowość dotyczącą wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 9.2.a niniejszego dokumentu;

- § 4220 – 2 994,90 zł na zakup artykułów spożywczych przeznaczonych na organizowane przez Kuratorium m.in. uroczystości, konferencje, awanse zawodowe nauczycieli (woda, kawa, herbata, słodczyce);
- § 4300 – 65 225,42 zł z tytułu m.in.: zakupu usług pocztowych, usług gastronomicznych (m.in. podczas Dnia Edukacji Narodowej), wykonania zaproszeń na uroczystość Dnia Edukacji Narodowej, zabezpieczenia medycznego podczas wydarzenia Opolski Bieg Belfra;
- § 4410 – 1 910,64 zł z tytułu zwrotu pracownikom kosztów delegacji.

Lista umów zawartych przez Kuratorium, na podstawie których ponoszono wydatki w jednostce, znajduje się w aktach kontroli. Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie umów została opisana w pkt 9.2.d niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 162-187]

Objęte kontrolą dowody zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

9.2. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli wydatków.

- a) Ujęcie niżej wymienionych wydatków do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, co narusza przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁷.

Lp.	Rozdział	Nr dowodu księgowego	Kwota wydatku /zł/	Klasyfikacja wg ewidencji (§)	Prawidłowa klasyfikacja (§)	Rodzaj wydatku błędnie zaklasyfikowanego
1	80136	1054	15,00	4300	4430	Opłata recyklingowa
2	80195	822	3 059,63	4210	4300	Wykonanie toreb z logo Kuratorium
3		995	999,99	4210	4300	Wykonanie kamizelek odblaskowych z logo Kuratorium
Łącznie			4 074,62			

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Kurator Oświaty, podając: *Przyczyną nieprawidłowego ujęcia do paragrafu 4210 zamiast do paragrafu 4300- artykułów informacyjnych i promocyjnych spersonalizowanych dla Kuratorium Oświaty było przeoczenie lub zwykła pomyłka przy dekretacji. (...) Przyczyną nieprawidłowego ujęcia opłaty recyklingowej – na 15 zł do § 4300, a nie do § 4430 jest niezauważenie takiej pozycji na fakturze.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 188-200]

²⁷ Dz.U. z 2022, poz. 513.

- b) Analiza dokumentów dotyczących spraw związanych z użytkowaniem telefonów komórkowych wykazała, że w jednostce nie były przestrzegane uregulowania wewnętrzne w tym zakresie, mianowicie:
- aparaty posiadają pracownicy (kierowcy, radca prawny i wizytatorzy), którym zgodnie z Zarządzeniem nr 32 Opolskiego Kuratora Oświaty przysługują wyłącznie w przypadkach szczególnych na umotywowany wniosek. Do kontroli nie przedłożono stosownych wniosków,
 - dokumenty (10 szt.) dotyczące zdania i otrzymania telefonów przez pracowników nie są sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. Zarządzenia,
 - wydano nowy telefon 4 pracownikom zanim zdali poprzednie.

Na tę okoliczność wyjaśnienie złożyła Kurator Oświaty, w którym podała:

W dokumentacji Kuratorium Oświaty w Opolu brak jest wniosków o przyznanie służbowych telefonów komórkowych kierowcom, radcy prawnemu i wizytatorom, sporządzonych wg wzoru z załącznika nr 1 Zarządzenia nr 32 Opolskiego Kuratora Oświaty (...). Powodem takiego stanu jest brak skutecznego wdrożenia ww. Zarządzenia, a w związku z tym, iż zostało ono podpisane w roku 2015 i nie wdrożone, błędnie założono, że jest nieaktualne. Przekazanie i przyjęcie służbowych telefonów komórkowych było potwierdzane przez pracowników w dokumentach, których wzory nie były zgodne z ww. Zarządzeniem. (...)

Przedłożone do kontroli dokumenty dotyczące zdania i otrzymania telefonów przez pracowników nie są sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. Zarządzenia ze względu na brak skutecznego wdrożenia ww. Zarządzenia, (...). Przekazanie i przyjęcie służbowych telefonów komórkowych było potwierdzane przez pracowników w dokumentach, których wzory nie były zgodne z ww. Zarządzeniem. Pracownicy Kuratorium Oświaty w Opolu otrzymali nowe służbowe telefony komórkowe, jednocześnie poprzednie aparaty telefoniczne pozostawiono czasowo do dyspozycji pracowników w związku z koniecznością skopiowania ustawień, plików oraz danych aplikacji. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem w zakresie oddania telefonów przez pracowników. Do czasu zakończenia kontroli przedłożono tylko jeden dokument potwierdzający zwrócenie starego aparatu. W celu racjonalnego gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego jednostka powinna na bieżąco aktualizować stan posiadanego mienia z uwzględnieniem jego stanu technicznego oraz przydatności do dalszego użytkowania, do czego zobowiązuje § 5 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa²⁸.

[Akta kontroli str. 201-211]

- c) W rozdziale 80195 § 4170 nieprowadzono do konta 231 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń* ewidencji szczegółowej na imiennych kartach wynagrodzeń poszczególnych pracowników, do czego zobowiązują zapisy przyjętej polityki rachunkowości oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Kurator Oświaty wyjaśniła w tym zakresie: *Przyczyna nieprowadzenia do konta 231 ewidencji szczegółowej na imiennych kartach wynagrodzeń poszczególnych pracowników wynika z braku możliwości eksportu rozksięgowanej wypłaty w systemie kadrowo-płacowym do systemu finansowo-księgowego. Sytuacja taka ma miejsce ponieważ program kadrowo-płacowy – obsługiwany jest w systemie XXXX. Natomiast program finansowo – księgowy- jest programem XXXXX obsługiwany przez firmę XXXXX. W związku z czym wprowadzenie imiennej analityki wymagałoby prowadzenia zapisów*

²⁸ Dz. U. 2023 r., poz. 2303 z późn. zm.

w programie- ręcznie, co znacząco wpłynęłoby na ryzyko pomyłki. Pragnę zaznaczyć, że przy około 70 pracownikach, którzy w dużej mierze pobierają oprócz samego wynagrodzenia również zasiłki chorobowe tym bardziej stwarza duże prawdopodobieństwo popełniania pomyłek w zapisach księgowych.

(...) przymierzaliśmy się już i z tego względu do zmiany systemu finansowo-księgowego na firmę XXXXX, po to by zapobiec błędom księgowym.

Wyjaśnienie zostało przyjęte, co nie zmienia dokonanych ustaleń.

[Akta kontroli str. 212-219]

- d) Kontrola wykazała, że umowy ujęte w poniższej tabeli nie zawierają podpisu Głównej księgowej potwierdzającego dokonanie przez nią wstępnej kontroli wydatków z planem finansowym, co stanowi naruszenie zapisów Instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych²⁹ oraz art. 54 ust. 1 pkt 3 ppkt a i ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

L.p.	Z kim	Nr umowy	Zakres umowy	Okres obowiązywania
1	XXXXX.	umowa licencyjna WOPZN.273.13.2022 z dnia 12.12.2022 r.	oprogramowanie PRACOWNIK XXXX	12.12.2022 r. – obecnie (umowa odnawiana co roku)
2	XXXXX	umowa licencyjna, WOPZN.273.5.2022 i aneks WOPZN.273.5.2022	Pakiety XXXXX	17.02.2022 r. – 16.02.2023 r. (dot. styczeń 2023 r.).
3	XXXXX	umowa WOPZN.273.12.2022 z dnia 15.12.2022 r.,	Sprzątanie pomieszczeń biurowych	01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.
4	XXXXX	umowa i aneks WOPZN.273.14.2022,	dostawa prasy	01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.
5	XXXXX	umowa WOPZN.273.15.2022	obsługa prawna	01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.
6	XXXXX.	umowa WOPZN.273.16.2022	świadczenie usług telekomunikacyjnych	16.12.2022 r. – 14.12.2024 r.
7	XXXXX	aneks WOPZN.273.1.2023 do umowy z 30.10.2015 r.	dzierżawa kserokopiarki	01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.
8	XXXXX	aneks WOPZN.273.4.2023	świadczenie usług telekomunikacyjnych	10.01.2023 r. – 05.02.2025 r.
9	XXXXX	umowa WOPZN.273.5.2023	Pakiety XXXXX	17.02.2023 r. – 16.02.2024 r. (luty 2023 r. – grudzień 2023 r.)
10	XXXXX	umowa WOPZN.273.7.2023	oprogramowanie Kadry XXXXX	18.02.2023 r. – 17.02.2024 r.
11	XXXXX	umowa WOPZN.273.8.2023	oprogramowanie Place XXXXX wraz z Nadzorem Płacowym XXXXX	18.02.2023 r. – 17.02.2024 r.

²⁹ Zarządzenie Nr 9 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Kuratorium Oświaty w Opolu”.

Wyjaśnienie w tym zakresie złożyła Kurator Oświaty, podając: *na wskazanych umowach rzeczywiście nie ma podpisu Głównego Księgowego, bo nie dostała ich do podpisu przed zatwierdzeniem i podpisaniem ich przez Kuratora.*

Pragniemy zaznaczyć, że co do umowy firmy XXXXX - na oprogramowanie PRACOWNIK XXXXX nr wniosku WOPZN.272.294.2022 – wniosek na zakup tego oprogramowania był składany właśnie przez Głównego Księgowego i dokładnie na taką kwotę jak na umowie, co nie zwalnia z obowiązku przedłożenia umowy do podbicia.

Ponadto na poniższych wnioskach o udzielenie zamówienia publicznego dotyczące zawarcia umów również jest akceptacja Głównego Księgowego i Kuratora:

- 1. Pracownik XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.294.2022*
- 2. Pakiety XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.55.2023, akceptacja w EZD – notatka WOPZN.273.5.2022, podpis na wniosku WOPZN.272.31.2022*
- 3. Firma XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.246.2022*
- 4. XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.273.2022*
- 5. XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.306.2022*
- 6. XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.154.2023*
- 7. Płace XXXXX – podpis na wniosku WOPZN.272.155.2023*

Wyjaśnienie zostało przyjęte, jednak nie zmienia dokonanych ustaleń.

[Akta kontroli str. 220-243]

9.3. Uchybienie stwierdzone w czasie kontroli wydatków.

Analiza czynności dotyczących obsługi prawnej jednostki przez firmę XXXXX pokrywają się z 6 zadaniami wykonywanymi przez Radcę Prawnego. Wyjaśniając przesłanki jakimi kierowano się podpisując umowę z firmą Kurator Oświaty podała: (...) *Kurator zawierając umowę ze spółką na obsługę prawną i określając jej zadania kierował się potrzebami jednostki uznając to rozwiązanie za optymalne, które winno w perspektywie zapewnić ciągłość realizacji zadań*

i terminowość w obszarze świadczonej obsługi prawnej. (...) Kurator definiując przedmiot umowy ze spółką na obsługę prawną musiał mieć na uwadze wszelkie ryzyka, jak: duży napływ terminowych spraw do Kuratorium w krótkim okresie czasu i zbyt duże obciążenie pracy na stanowisku radcy prawnego, a także nieobecności w pracy radcy prawnego. (...)

Zadania prowadzone przez spółkę w ramach obsługi prawnej nie są ewidencjonowane. Przyznajemy, że w związku z brakiem ewidencji prowadzonych spraw przez kancelarię trudno jest nam dzisiaj wskazać ilość i zakres prowadzonych spraw w danym okresie. Dlatego stwierdzamy, że istnieje potrzeba wprowadzenia stosownej ewidencji lub sprawozdawczości prowadzonych spraw przez spółkę.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 233-241, 244-249]

9.4. Sposób udzielania zamówień do 130 000,00 zł.

W Kuratorium obowiązuje Regulamin zamówień publicznych, których wartość jest niższa od kwoty 130 000,00 złotych netto wprowadzony Zarządzeniem Nr 1 Opolskiego Kuratora z dnia 29 stycznia 2021 r.³⁰ (dalej: Regulamin pzp). Regulamin pzp określa postępowanie w przypadku zamówienia:

- o wartości szacunkowej nie przekraczającej 5 000,00 zł netto,
- o wartości szacunkowej netto powyżej 5 000,00 zł do kwoty 30 000 zł,
- o wartości szacunkowej netto powyżej 30 000,00 zł do kwoty 130 000 zł.

Zgodnie z Regulaminem pzp właściwy rzeczowo pracownik składa podpisany przez przełożonego wniosek (załącznik nr 3) o udzielenie zamówienia do pracownika merytorycznego ds. zamówień publicznych, który wypełnia część przeznaczoną dla niego

³⁰ Zarządzenie Nr 1 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu zamówień publicznych, których wartość jest niższa od kwoty 130 000 złotych netto w Kuratorium Oświaty w Opolu.

i przekazuje do podpisu osobom decyzyjnym, tj. dyrektorowi wydziału, Głównej księgowej i ostatecznie do zatwierdzenia wydatku Kuratorowi Oświaty.

W przypadku m.in.: awarii, cyklicznych napraw i konserwacji, drobnych zakupów do 5 000,00 zł można nie przeprowadzać rozeznania rynku a udokumentowanie udzielenia zamówienia następuje w postaci notatki służbowej podlegającej zatwierdzeniu przez kierownika zamawiającego.

W pozostałych przypadkach pracownik ds. zamówień publicznych przeprowadza pisemne lub ustne rozeznanie cenowe, pozyskując co najmniej 2 wykonawców, których oferty dołącza się do wniosku (np. mail, faks, notatka).

Na podstawie otrzymanych ofert pracownik ds. zamówień publicznych dokonuje wyboru wykonawcy sporządzając protokół (załącznik nr 5 Regulaminu pzp), który podlega akceptacji i zatwierdzeniu. Po dokonaniu zakupu pracownik opisuje dokument i przedkłada Głównej księgowej do zapłaty.

[Akta kontroli str. 250-264]

Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych, sprawdzono na przykładzie poniesionych wydatków bieżących na łączną kwotę 51 706,50 zł w ramach § 4210 przeznaczonych na zakup:

- a) telefonów komórkowych w kwocie ogółem 24 290,00 zł,
- b) laptopów na łączną kwotę 16 450,00 zł,
- c) notebooka 4 366,50 zł,
- d) monitora 6 600,00 zł.

Ad a

Ustalono, że w rozdziale 80136 zakupu 1 szt. telefonu komórkowego dokonano na podstawie procedury do 5 000,00 zł, natomiast dla pozostałych 4 szt. zastosowano procedurę dotyczącą przedziału o wartości szacunkowej netto powyżej 5 000,00 zł do kwoty 30 000 zł. Zakupiono łącznie 5 aparatów, z tego 1 szt. dla Kuratora Oświaty na kwotę 4 990,00 zł (dowód księgowy nr 1139) i 4 szt. dla pracowników jednostki na łączną kwotę 19 300,00 zł (4 825,00 zł/szt., dow. księgowy nr 1107).

Zgodnie z zapisami Regulaminu obowiązującego dla tego limitu do wniosku dołączono 2 oferty w przypadku telefonu dla Kuratora Oświaty, natomiast dla pracowników 3 oferty. Stwierdzono, że aparaty zostały ujęte na koncie 013 oraz wprowadzone do księgi inwentarzowej prowadzonej w programie XXXXX pod numerami KO/WYP/1115/2023 - KO/WYP/1119/2023.

[Akta kontroli str. 265-271]

Ad b

W rozdziale 80136 zakupiono 7 laptopów (2 350,00 zł/szt., dow. księgowy nr 1171) na podstawie procedury z przedziału o wartości szacunkowej netto powyżej 5 000,00 zł do kwoty 30 000 zł. Z dokumentów źródłowych wynika, że wniosek złożono na 5 szt. sprzętu, natomiast zakupiono 7 szt. Wyjaśnienie w tej kwestii złożyła Kurator Oświaty, podając: (...) *zgodnie z informacją od Zespołu obsługi informatycznej Kuratorium Oświaty w miesiącu grudniu 2023 składane były dwa wnioski o zakup laptopów, które dotyczą faktury 92/12/2023.*

Według zapisów w systemie EZD jest to wniosek WOPZN.272.369.2023 Z DNIA 05.12.2023 oraz WOPZN.272.407.2023 z dnia 18.12.2023. Przy obu wnioskach w EZD jest adnotacja że dotyczą faktury nr 92/12/2023. Jeden opiewa na 5 laptopów a drugi na 2 laptopy.

W dokumentacji Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli (WOPZN) brakuje drugiego wniosku. Nie wiemy co się z nim stało.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

Stwierdzono, że laptopy zostały ujęte na koncie 013 oraz wprowadzone do księgi inwentarzowej pod numerami KO/PST/277/2023 - KO/PST/283/2023 i przypisane do informatyków w celu przygotowania do użytkowania. Ustalono, że dopiero w czasie kontroli,

tj. 22 maja 2024 r. wydano pracownikom 6 laptopów, a ostatni 27 maja 2024 r. Wyjaśniając przyczynę późnego przekazania pracownikowi zakupionego sprzętu Kurator Oświaty podała: (...) na podstawie wyjaśnienia przedłożonego przez informatyka pana (...): „Laptop został wydany w dniu 27.05.2024 r. Wniosek został sporządzony w dniu 22.03.2024 r., potem był okres Świąt Wielkanocnych, następnie w miesiącu kwietniu i maju Pana (...) często nie było w pracy.

Przekazanie laptopa nie polega na fizycznym przekazaniu, jest bardzo dużo rzeczy do zrobienia (przekopiowanie danych, instalacje i konfiguracje aplikacji, drukarek i inne, które trwają prawie jeden dzień i niezbędna jest obecność użytkownika- znajomość haseł, szczegółów konfiguracji).

Brak dostępu do starego laptopa (delegacje, praca zdalna, nieobecność Pana) uniemożliwiło mi skonfigurowanie środowiska, przekopiowanie danych.

Ponadto przez cały miesiąc nie było w pracy P. (...), więc jako jedyny informatyk miałem ograniczone możliwości.”

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Zgodnie z zapisami § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa jednostka powinna gospodarować tymi składnikami w sposób oszczędny i racjonalny. W celu efektywnego zarządzania rzeczowym majątkiem ruchomym (m.in. niedopuszczenie, aby nowy sprzęt stał się technicznie przestarzały) należy rozważyć dokonywanie zakupów sprzętu komputerowego w sposób umożliwiający pracownikowi odpowiedzialnemu za przygotowanie laptopów do pracy, bieżące wydawanie ich do użytkowania a nie tak jak miało to miejsce w Kuratorium - po 6 miesiącach.

[Akta kontroli str. 272-287]

Ad c

Ustalono, że notebook Dell został zakupiony (dow. księgowy 1092) w rozdziale 80195 ze środków rezerwy celowej poz. 26 przeznaczonych na udzielenie wsparcia finansowego organom prowadzącym publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe, na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), przewidzianych w Rządowym programie „Aktywna tablica” na lata 2020-2024. Zamówienie zrealizowano zgodnie z zapisami Regulaminu obowiązującego dla zakupów o wartości szacunkowej nie przekraczającej 5 000,00 zł netto (do wniosku dołączono 2 oferty).

Stwierdzono, że monitor został ujęty na koncie 013 oraz wprowadzony do księgi inwentarzowej pod numerem KO/PST/269/2023 i przekazany pracownikowi zajmującemu się programem Aktywna tablica.

[Akta kontroli str.288-290]

Ad d

Ze środków rezerwy celowej poz. 27 przeznaczonych na realizację w 2023 r. zadań określonych w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w województwie opolskim jednostka kupiła w rozdziale 80195 monitor interaktywny Clevertouch (dow. księgowy 1149) w wysokości 6 000,00 zł dla obsługi posiedzeń komisji oraz celów informacyjnych i promocyjnych programu. Do wniosku dołączono 2 oferty, co jest zgodne z zapisami Regulaminu obowiązującego dla zakupów o wartości szacunkowej netto powyżej 5 000,00 zł do kwoty 30 000 zł.

Stwierdzono, że monitor został ujęty na koncie 013 oraz wprowadzony do księgi inwentarzowej pod numerem KO/PST/270/2023.

[Akta kontroli str. 291-293]

Ponadto w wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, że wnioski o udzielenie zamówienia dotyczące zakupu:

- 1 szt. iPhone 15 (dowód księgowy nr 1139) w wysokości 5 290,00 zł,
- 1 szt. monitora interaktywnego (dowód księgowy nr 1149) – 6 600,00 zł,
- 7 szt. laptopów HP 250 (dowód księgowy nr 1171) na łączną kwotę 16 450,00 zł

a) zamiast podpisu Głównej księgowej potwierdzającego dostępność środków na realizację danego zamówienia (wstępna kontrola wydatków), zostały potwierdzone przez Opolskiego Wicekuratora, co narusza zapisy ww. Zarządzenia Nr 1 Opolskiego Kuratora Oświaty oraz art. 54 ust. 1 pkt 3 ppkt a ustawy o finansach publicznych.

Kierownik jednostki złożył następujące wyjaśnienie: *Zakupy, których dotyczyły wnioski o udzielenie zamówienia (...), zostały uzgodnione wcześniej pomiędzy Opolskim Kuratorem Oświaty, Główną Księgową a dyrektorem Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli Kuratorium Oświaty w Opolu i zgodnie z tymi ustaleniami środki na ww. zakupy były wcześniej zabezpieczone w planie finansowym, w innym wypadku nie doszłyby do zamówienia ww. przedmiotów.*

Należy zauważyć, że w dniach 18-20.12.2023 r. (...) – Główny Księgowy Kuratorium Oświaty Opolu przebywała na zwolnieniu chorobowym, (...) i nie mogła osobiście zaakceptować wydatków – zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami. Powstała wyjątkowa sytuacja tj. nieobecny był zarówno Opolski Kurator Oświaty jak i Główny Księgowy Kuratorium Oświaty w Opolu. W związku ze zbliżającym się końcem roku i koniecznością dokonania rozliczeń, a także faktem, iż w Kuratorium Oświaty w Opolu nie ma wyznaczonego pracownika zastępującego Główną Księgową, wydatki zaakceptował p. (...) Opolski Wicekurator, który w tym czasie zastępował p. (...) Opolskiego Kuratora Oświaty (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte, jednak nie zmienia to dokonanych ustaleń.

[Akta kontroli str. 294]

b) nie wypełniono załącznika nr 5 do Regulaminu pzp, tj. Protokołu zamówienia którego wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto. Wyjaśnienie w tym zakresie złożyła Kurator Oświaty, podając: *(...) nie sporządzono zał. Nr 5 – z powodu przeoczenia (...). Nie mniej jednak dokonaliśmy rozpoznania rynku i wybraliśmy najkorzystniejszą ofertę. (...)*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 383]

10. Gospodarka samochodowa.

Jednostka posiada opracowane w formie pisemnej zasady użytkowania służbowych samochodów osobowych i gospodarki paliwami płynnymi oraz ustalenia norm zużycia paliwa w samochodach służbowych w Kuratorium Oświaty w Opolu wprowadzone Zarządzeniem nr 12 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 21 czerwca 2022 r. (dalej: Regulamin).

[Akta kontroli str. 295-315]

W dokumencie uregulowano tryb i zasady prowadzenia gospodarki pojazdami samochodowymi w zakresie m.in.: eksploatacji, użytkowania, obsługi technicznej, garażowania. Wyznaczono również osoby:

- odpowiedzialne za codzienny nadzór i organizację,
- uprawnione i upoważnione do korzystania z samochodów służbowych.

W załączniku nr 8 do Regulaminu ustalono normy zużycia paliwa, tj. dla:

- Forda Mondeo nr rej. OP 4998M ustalono normę w ilości 8,7 l/100 km,
- Hyundai nr rej. OP 9184C, ustalono normę 10 l/100 km,
- Volkswagen PASSAT nr rej. OP 1401K, ustalono normę miesięczną. W załączniku podano, że norma miesięczna wynika z braku możliwości przypisania samochodu do jednego kierowcy. Samochód jest eksploatowany przez kilku kierowców.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Norma miesięczna zużycia paliwa dla samochodu VW Passat ustalana jest na podstawie programu XXXXX tj. systemu do monitorowania i zarządzania flotą pojazdów oraz zadaniami pracowników GPS, który zawiera zestawienia dotyczące zużycia paliwa.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 318]

W roku 2023 w jednostce kontrolowanej koszty związane z gospodarką transportową zgodnie z wykazem³¹ przygotowanym przez Kuratora Oświaty oraz Główną księgową stanowiły ogółem 50 452,89 zł, z tego :

- paliwo – 27 981,40 zł,
- naprawy – 13 891,11 zł,
- inne materiały i opłaty– 4 173,38 zł,
- przeglądy techniczne – 197,00 zł,
- ubezpieczenia OC, AC, NW – 4 210,00 zł.

[Akta kontroli str. 320]

Pracownicy Kuratorium w kontrolowanym okresie dokonywali zakupu paliwa do samochodów służbowych z wykorzystaniem kart paliwowych umożliwiających zakup bezgotówkowy.

W celu zweryfikowania poprawności ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów kontroli poddano karty eksploatacyjne pojazdów oraz faktury za paliwo za IV kwartał 2023 r. dotyczące ww. samochodów.

Ustalono, że ewidencja przebiegu samochodów służbowych prowadzona była przez użytkownika/kierowcę samochodu służbowego na numerowanych miesięcznych kartach drogowych, z zachowaniem ciągłości zapisów w kolejnych dniach miesiąca, wg załącznika nr 5 do Regulaminu, który zawierał m.in. następujące informacje:

- trasy przejazdów z uwzględnieniem poszczególnych dni,
- ilość przejechanych kilometrów,
- stan licznika i paliwa,
- zakup paliwa.

W wyniku kontroli stwierdzono, uchybienia w zakresie kart drogowych nr:

- 30/2023, 32/2023, 34/2023, 33/2023, polegające na braku podpisu przyjmującego kartę,
- 28/2023, 33/2023, 35/2023, 31/2023, 36/2023 polegające na nieuzupełnieniu stanu paliwa.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Brak podpisu przyjmującego kartę ww. kartach drogowych wynika z niedopatrzenia osoby, która kartę pobrała. (...)*

Brak zapisu dot. stanu paliwa wynika z niedopatrzenia osoby, która kartę pobrała tj. 31/2023 i 36/2023 (Ford Mondeo). Natomiast brak wpisu w kartach 28/2023, 33/2023, 35/2023 wynika z faktu, że w regulaminie § 7 ust 2 nie doprecyzowano, kto ma dokonywać tego wpisu. Zwyczajowo powinna to być osoba, która użytkuje samochód ostatnia w miesiącu. Dotyczy to samochodu VW Passat (samochód bez kierowcy).(...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str.323, 330, 336, 340, 352, 355, 358, 364, 316]

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości opisane poniżej.

- 1) Na kartach drogowych od nr 28/2023 do 36/2023 norma eksploatacyjna zużycia paliwa na 100 km była odmienna niż wykazana w załączniku nr 8 do Regulaminu, co zaprezentowano w tabeli poniżej.

³¹ Tabela pn. koszty eksploatacyjne samochodów.

Nr rejestracyjny samochodu	Marka pojazdu	Norma zużycia przyjęta Regulaminem	Norma wykazana w kartach drogowych za miesiąc		
			Październik 2023	Listopad 2023	Grudzień 2023
OP4998M	Ford Mondeo	8,7	8,58	11,07	8,33
OP9184C	Hyundai I40	10	9	9	8,6
OP1401K	VW Passat	norma miesięczna	9,29	7,92	8,87

Powyższe działanie stanowi naruszenie § 7 ust. 12 Regulaminu.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: (...) rozliczając samochody na podstawie GPS-u i tankowania do pełna przez kierowców normy zostały doprecyzowane na średniej miesięcznej zużycia. Powyższe normy wskazane w rozliczeniach nie przekraczają 20%. Norma na Hyundaiu wynosi 10, a u nas np. w jednym miesiącu wynosi 8,5 w kolejnym 8,6. W obu przypadkach nie przekracza 20%. Tak więc 20% z 10 to 2 do przodu lub do tyłu. W przypadku fordą norma wynosi 8,7 a poszczególne średniomiesięczne normy wahają się od 8,33 do 8,58 a w jednym miesiącu 11,07 – i tu jest przekroczenie powyżej 20%.

Jedynie norma nie jest stosowana w przypadku Passata, bo rozliczamy go według wskazań GPS.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str.323, 330, 336, 340, 352, 355, 358, 364, 317, 372]

- 2) Nie dokonano rozliczenia miesięcznego zużycia paliwa oraz przebiegu dla samochodów VW Passat i Ford Mondeo (za IV kw. 2023 r.) na podstawie załącznika nr 6 – Miesięcznej Karty Eksploatacyjnej i załącznika nr 7 – Rozliczenia miesięcznego zużycia paliwa, do czego zobowiązuje § 7 ust. 11 i 12 Regulaminu. Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *W związku z wdrożeniem programu XXXXX tj. systemu do monitorowania i zarządzania flotą pojazdów oraz zadaniami pracowników GPS, który zawiera zestawienia dot. zużycia paliwa, dla samochodów VW Passat i Ford Mondeo zostaje podpisana karta o nazwie miesięczny raport pojazdu, który zawiera elementy miesięcznej karty eksploatacyjnej. Dokonaliśmy pominięcia stosowania załącznika nr 6 i 7 uznając że raport zawiera wszystkie elementy tych załączników.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 316,317]

- 3) Nie prowadzono rejestru wydanych upoważnień do kierowania samochodem służbowym, czym naruszono § 3 ust. 12 Regulaminu. Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Z uwagi na fakt, iż upoważnienia są jednorazowe i obejmują zazwyczaj jeden konkretny dzień uznano, że ewidencję stanowią podpisane przez z-cę dyrektora WOPZN upoważnienia.* Wyjaśnienie nie zostało przyjęte. Wskazuję, że rejestr wydanych upoważnień jest narzędziem pozwalającym na skuteczne monitorowanie i kontrolę nad przyznawanymi uprawnieniami.

[Akta kontroli str.317]

- 4) Wydanie samochodów służbowych (dla których wystawiono karty drogowo nr 33/2023, 35/2023 i 36/2023) 2 pracownikom Kuratorium bez 20 upoważnień, czym naruszono § 3 ust. 16 Regulaminu. Zgodnie z tym przepisem przekazanie samochodu służbowego bez kierowcy pracownikowi następuje na podstawie upoważnienia.

Kurator Oświaty wyjaśniła, że: *Brak upoważnień dla Pana (..) (VW Passat) może wynikać z niedopatrzenia osoby odpowiedzialnej. (...)*

Brak upoważnień dla Pana (..) (Ford Mondeo) wynika z braku uregulowania kwestii w regulaminie (krótkotrwała nieobecność kierowcy).

Brak upoważnienia dla Pana (...) (Ford Mondeo) wynika z faktu, iż był to przejazd do stacji serwisowej. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 321-371]

11. Zobowiązania niewymagalne.

Ustalono, że na koniec 2023 r. zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wynosiły 545 990,85 zł, z czego największe dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i składkami na PPK w kwocie ogółem 528 740,31 zł. Pozostałe faktury, do zapłacenia w roku następnym, związane były m.in. z zakupem energii elektrycznej i ciepłej, opłatą za wodę, śmieci, ścieki oraz usługi pocztowe.

Tabelaryczne zestawienie zobowiązań niewymagalnych według poszczególnych paragrafów znajduje się w aktach kontroli.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

[Akta kontroli str. 373]

12. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za rok 2023, tj.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2023 r. (Rb-70) kwartalne,
- z wykonania wydatków budżetu Państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2023 r. (RB-BZ1).

Stwierdzono, że sprawozdania, zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³², są prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej mając na uwadze ustalenia opisane w pkt 4 i 5 niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 91-95, 374-382]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Ewidencjonowanie przypisu należności w § 0970 na podstawie niesprawdzonego dokumentu. Przyczyną nieprawidłowości było powielanie przyjętej praktyki z lat poprzednich przez pracownika księgowości i brak nadzoru przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz wewnętrznego uregulowania.
2. Księgowanie operacji związanych z zamknięciem roku na kontach 980 i 990 niezgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawnych przez Główną księgową. Skutkiem było niewłaściwe odzwierciedlenie danych poprzez zawyżenie obrotów na tych kontach.
3. Zatwierdzone do wypłaty listy płac w imieniu Głównej Księgowej przez osobę nieposiadającą upoważnienia. Przyczyną nieprawidłowości było niezorganizowanie

³² Dz.U. z 2022 r., poz. 144.

właściwego zastępstwa w czasie nieobecności Głównej Księgowej przez Kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie wewnętrznego uregulowania.

4. Rozliczenie zużycia paliwa w sposób nieopisany w Regulaminie. Przyczyną nieprawidłowości było niedostosowanie procedur do zmieniającej się sytuacji w jednostce oraz brak odpowiedniego nadzoru przez Kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było nieprzestrzeganie uregulowania wewnętrznego w zakresie gospodarki samochodowej.
 5. Nieprowadzenie rejestru wydanych upoważnień do kierowania samochodem, wydanie samochodów służbowych bez upoważnień. Przyczyną nieprawidłowości był brak odpowiedniego nadzoru przez Z-cę Dyrektora Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli. Skutkiem nieprawidłowości były nieprzestrzeganie uregulowania wewnętrznego w zakresie gospodarki samochodowej.
 6. Ujęcie wydatków do nieprawidłowego paragrafu klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie osoby dokonującej klasyfikacji operacji oraz brak nadzoru Głównej księgowej. Skutkiem było naruszenie Rozporządzenia oraz zniekształcenie informacji prezentowanych w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu budżetowym.
 7. Nieprawidłowe dysponowanie aparatami telefonicznymi. Przyczyną nieprawidłowości było błędne założenie przez dyrektora Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli, że akt wewnętrzny jest nieaktualny. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie uregulowań wewnętrznych w tym zakresie.
 8. Nieprowadzenie do konta 231 ewidencji szczegółowej na imiennych kartach wynagrodzeń poszczególnych pracowników. Przyczyną nieprawidłowości był brak możliwości eksportu rozksięgowanej wypłaty w systemie kadrowo-płacowym do systemu finansowo-księgowego i ręcznego rozksięgowania w programie przez pracownika księgowości oraz brak nadzoru Głównej księgowej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie uregulowań wewnętrznych oraz ustawy o rachunkowości.
 9. Zawarcie umów, które nie posiadały dowodu dokonania przez Głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Przyczyną nieprawidłowości było nieprzekazanie umów Głównej księgowej przez Dyrektora Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej do podpisu przed zatwierdzeniem i podpisaniem ich przez Kuratora. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
 10. Dokonanie wstępnej kontroli wydatków z planem finansowym (3 wnioski) przez osobę do tego nieuprawnioną. Przyczyną nieprawidłowości był brak ustalonego przez kierownika jednostki zastępstwa dla Głównej księgowej. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
 11. Niewypełnienie dla 3 zakupów Protokołu zamówienia (załącznik nr 5 do Regulaminu pzp). Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie pracownika Kuratorium oraz brak nadzoru Dyrektora Wydziału Organizacji i Pragmatyki Zawodowej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie uregulowań wewnętrznych.
- IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia nie wniesiono zastrzeżeń.
- V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, należy:

1. Ewidencjonować przypis należności w § 0970 na podstawie sprawdzonego dokumentu.
2. Księgować operacje związane z zamknięciem roku na kontach 980 i 990 zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont.
3. Uregulować zasady zastępowania Głównej księgowej podczas jej nieobecności.
4. Zaktualizować wewnętrzne uregulowanie w zakresie gospodarki samochodowej i przestrzegać jej postanowień.
5. Podjąć działania mające na celu zapewnienie ujmowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej.
6. Zwiększyć nadzór nad prawidłowością stosowania Zarządzenia w sprawie ustalania zasad korzystania ze służbowych telefonów komórkowych oraz sposobu rozliczania kosztów ich użytkowania przez pracowników Kuratorium.
7. Zaprowadzić ewidencję szczegółową do konta 231.
8. Zwiększyć nadzór nad prawidłowością stosowania zapisów Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w zakresie dokonywania wstępnej kontroli wydatków.
9. Zwiększyć nadzór nad prawidłowością stosowania Regulaminu pzp.

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, należy:

1. Zaprowadzić stosowną ewidencję prowadzonych spraw przez spółkę XXXXX.
 2. Prawidłowo dokumentować przyznane nagrody.
- VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.
- VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. Wojewody Opolskiego

Piotr Pośpiech
Wicewojewoda Opolski